

FR. IGNATII HYACINTHI AMAT
DE GRAVESON

ORD. FF. PRÆDICATORVM

O P E R A O M N I A.

Чертеж
Гравюра
Ноябрь

FRANCISII HYACINTHIAMA

DE GRAVESON

МУЛОТКА СЪЛДАТСКАЯ. № 620

А Г И М О А Я П О

FR. IGNATHI HYACINTHI AMAT
D E G R A V E S O N

ORD. FF. PRÆDICATORVM

SACRÆ FACULTATIS PARISIENSIS DOCTORIS,
ET COLLEGII CASANATENSIS THEOLOGI,

O P E R A O M N I A

NUNC PRIMUM DILIGENTER COLLECTA, IN UNUM CORPUS
REDACTA, ET LUCULENTISSIMIS ADDITIONIBUS,
PERPETUISQUE ANNOTATIONIBUS ILLUSTRATA

A P A T R E

JOANNE DOMINICO MANSI

Congregationis Matris Dei Lucensi.

T O M U S P R I M U S

C O M P L E C T E N S

Historiæ Ecclesiasticae Veteris Testamenti Volumen Primum.

V E N E T I I S,

M D C C L X I I

EX T Y P O G R A P H I A R E M O N D I N I A N A.
S U P E R I O R U M P E R M I S S U , A C P R I V I L E G I O .

ER. IGNATII HYACINTHI AMA
DE GRAVESON

ORD. ET PRÆDICATORVM
SACRÆ FACULTATIS PARISIENSIS DOCTORIS,
ET COLLEGII CAVSANANTINSIS THEOLOGI.

O P E R A O M I N I A

MICRO TRIVIUM MATHESON. CORRECTA IN ANNO CORRIENTI
REDACTA, ET INQUADRANTINUM APPENDICINA
PERPETUATIONE ANNATIONIBVS ILLUSTRATA

A K T A P A

JOANNE DOMINICO MANSI

Catholicae Religionis Antiquarum Dij Tractat.

T O M U S P R I M U S

C O M P L E C T A T U S

Huiusque Ecclesiasticæ Accuris Testimonii Volumen Primum

V A N I T A T I

1600. MDCCLXIX.

Digitized by srujanika@gmail.com

IN NOVAM EDITIONEM
O P E R U M
 P. GRAVESON,
 JOANNIS DOMINICI MANSI
P RÆM O N I T I O.

Um Opera P. Ignatii Hyacinthi Amat de Graveson, Ord. Prædic. communibus eruditorum votis deposci distractis jam fere omnibus priorum editionum exemplaribus intelligeret Typographus honestissimus Joannes Baptista Remondini, me etiam atque etiam rogavit ut iis expoliendis, ornandisque intermissis tantisper curis aiiis Typographicis quibus detinebar, manus admoverem. Exorari me tandem, ægre licet, passus sum, atque ex eorum quæ in adversariis meis contuleram, portione adnotationes meas confeci in editionis hujuscce ornamentum. Constant autem adnotationes istæ plerumque ex anecdotis post obitum P. Gravesonii vulgatis, quorum plures ætas nostra vidit. Ex his additamenta sunt quædam conciliaria ad illustrandam priorum conciliorum historiam, emendandos, augendosque canones, verumque eorum sensum explicandum. Plura etiam ad historiam tum sacram tum prophana in meliorem lucem collocandam valent.

Usus sum etiam in eam rem excusis Scriptorum voluminibus, tum & Recentiorum dissertationibus, quæ hisce nostris diebus passim prodeunt, quibusque ætas nostra mirifice juvatur. Quis enim unquam tam multa scivit de Historia Literaria Scriptorum

mediae & insimae latinitatis, quam modo scimus ex Fabricii, Mazzuchellii, Degli Augustini Libris edocti? nequid dicam de Scriptoribus ultramontanis, de catalogis Bibliothecarum insignium, Venetæ E. G. Taurinensis, Ricchardianæ? Juvit etiam Bibliothecas non sane raras meis hisce oculis in variis per Italiæ excursionibus meis invisiſſe.

Tam multis adjumentis fultus longe majus opus confidere potuisse, nisi me intra arctiores limites continuisset consilium, quod sibi Author hujus historiæ proposuerat, synopsim scilicet Historiæ Ecclesiasticae, non historiam plenam tradendi. Confiendæ igitur mihi erant adnotationes quæ synopsi convenirent, minora pleraque reticendo, majora cursim tangendo.

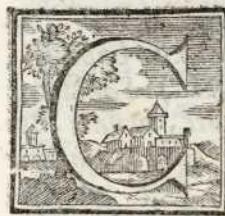
Insuper minus nota mihi indicanda statuens ea omisi quæ prius ad nostrum seculum accedebant, quæque passim studio Ecclesiasticae Historiæ addicto tyroni obvia & præ manibus haberí poterant. Hinc factum ut ad Seculum XIIII pertingens a scribendo destiterim; cum præsertim pristinæ scribendi curæ alio me advocarent, metueremque ne ætatis jam senilis curriculus, pene ad finem properans, non satis spatii relinqueret totum, quod jam ante ceperam, perficiendi.

Quo tamen plenior esset historia, appendicem in fine adjeci ad ea supplenda quæ P. Gravesonius, morte occupatus, intacta reliquit. Datur in ea Supplementum historiæ ab obitu circiter Clementis XI. quo usque Historia P. Gravesonii pertinet, ad nostra usque tempora, id est ad exordia Pontificatus Clementis XIIII. nunc feliciter regnantis, quem fore plenum illustribus ac felicibus factis, ex iis quæ modo tenemus, auguror.

Illud denique Lectorem monere debo, me, ut adnotationes meæ ab Auctoris textu distinctæ forent, meliusque dignoscerentur, commatibus in margine appositis illas insigniendas curavisse.

BENEDICTO XIII.

PONTIFICI MAXIMO.

Um primum, Beatissime Pater, ad Sedem Sancti Petri, & ad supremam Christi in Terris Vicarii dignitatem, non tam suffragiis hominum, quam Divini Numinis calculo, fuisti electus; facere non potui, quin prodire coram, & erumpere quodam modo gestiret mea erga Sanctitatem Tuam summa observantia, rotque memor beneficiorum, quibus me, licet immeratum, bactenus cumulavit paterna Tua benevolentia, gratum animum meum publico; perennique monimento conservarem. Quia de re cogitanti mihi, cum exploratum haberem, Sanctitatem Tuam in Sacrarum, & Asceticarum rerum lectione, jugique meditatione maxime oblectari, propemodum visum est, ut hæc ratione vicumque, quod conor, assequi liceret, si Sacram Veteris Testamenti Historiam, quam ab Orbe condito per sex Mundi Ætates usque ad Natale Christi Domini digerere, & in optimo lumine collocare studui, offerrem, ac nuncuparem Tibi, Beatissime Pater, qui non tantum Christi in Terris vices geris, sed (sicut docet S. Bernardus) Sanctorum Patrum Veteris Testamenti, quorum heroica Gesta plurimum commendat Historia Sacra, hereditatem, fidem, pietatem, & sapientiam in Te uno colligis, possides, rotique, qua late patet, Orbi mirum in modum repræsentas. Tu enim, Sanctissime Pater, ut verbis utar melliflui illius Doctoris, (Lib. 2. de Consideratione cap. 6.) es Sacerdos Magnus, Summus Pontifex, Tu Princeps Episcoporum, Tu hæres Apostolorum. Tu primatu Abel, gubernatu Noe, Patriarchatu Abraham, Ordine Melchisedech, dignitate Aaron, authoritate Moyses, judicatu Samuel, unctione Christus.

Præterea, BB. Pater, ut istud Opus, quod de Sacra Veteris Testamento

menti *Historia concinnavi*, tuo augustinissimo Nominis inscriptum publica luce donarem, admonuit me singulare illud studium, quod Sanctitati tuae ab ineunte ætate maximopere placuit, *Historiae Sacrae*, quæ vivissim suos omnes fontes, intimosque thesauros sic tibi aperuit, ut nihil sit in tota sacra Antiquitate, & in omni prisca Religionis memoria, quod non diligenter excusseris, nihil in *Sacris Annalibus*, & vetustis Ritibus, quod non e tenebris erutum, & vestigiis omnibus indagatum penitus exploraveris. Huic *Sacrae Antiquitatis*, & *Historiae studio* debes, Sanctissime Pater, quod innumeræ pene Conciones, quas ad populum olim tanto cum plausu habuisti, & etiamnum habes, mirifica Spiritus Sancti unctione sint perfusa, quod tot libri, quos ad publicam Ecclesiæ utilitatem lucubrasti, omnigena literatura, & locupletissimis *Historiae*, *Sac. Evangelicae*, & Ecclesiastice documentis sint referiti, quod denique plura, quæ celebrasti, Concilia Beneventana, cum Provincialia, tum Diæcesana, puriorem nobis exhibeant Ecclesiæ Disciplinam. Memini utique ipse, & meminisse juvabit diu, Sanctissime Pater, quantam hic omnibus jure, ac merito tui moveris admirationem, dum in Concilio Romano (quod Jubilæi anno MDCCXXV. habuisti, cuique ut ipse interesset, hoc me honore dignari voluisti) Sanctitas Tua ex tempore de rebus Divinis, & Ecclesiasticis accurate, ornata, & uberrime differebat, Patrum animos hic illuc, prout opus esset, oratione flectebat, & Sanctissimas Leges, sive ad instaurandam, sive ad sarcinam tectam conservandam Ecclesiæ Disciplinam ex ditissimo ingenii, ac doctrinæ suæ penu depromebat.

His permotus rationibus, Beatissime Pater, meum in animum induxi istius, quod molitus sum, Operis quasi vestibulum Sanctissimo tuo nomine cohonestare, meique obsequii publicum specimen malui impar dare, quam nullum: Sed, ut candide fatear, deterruerat me statim summa illa, qua præfulges, dignitas, ne istud Opus cum clarissimi tui nominis inscriptione vulgarem, quod illud nimirum, & Sanctitatis Tuæ splendori, & meo desiderio parum oppido respondere prorsus existimarem. Verum hærenti, cunctantique mihi metum omnem, ac pudorem abstersit eximia Sanctitatis tuae affabilitas, ac fuci omnis expers benignitas, miramque addidit mihi illam adeundi, & interpellandi alacritatem, ac fiduciam. Ad tuos igitur, SS. Pater, sacratissimos pedes humillime provolutus, Summum quidem Pontificem, & Christi in Terris Vicarium in Te profunda veneratione colui, sed simul in Te nactus sum amantissimum omnium Patrem, sine fastu, sine supercilie, facilitate & indulgentia cunctis charum, Majestatem Pontificiam cum maximo candore morum, cum incredibili modestia sociantem, & in occupationibus maximis, continuaque orandi assiduitate Literarum studia nunquam intermittentem: Verbo dicam; BB. Pater, Te in Summo Pontificatu talem reperi, quam antea, cum esses Cardinalis, & Archiepiscopus Beneventanus, & verbis, & factis

factis coram expertus eram, facilem videlicet aditu, comitem in con-
gressu, cuilibet patienter aures commendantem, nihil justa petentibus de-
negantem, nullis obnoxium affectibus, pauperum, pupillorum, & vi-
duarum Patronum munificentissimum, Pastorem vigilantissimum, Dei,
& Ecclesiæ gloriam sollicite quærentem, natumque ad bene de omnibus
merendum, præsertim de Ordine Prædicatorum, cui Te nomen dedisse
palam gloriaris, & de Schola Thomistæa, cuius doctrinæ, quam ap-
prime calles, Sanctitas Tua in Decreto Pontificio, dato die VI. No-
vembris anni MDCCXXIV. patrocinium suscepit, illam sua auctoritate
adversus æmulos obrectatores egregie vindicavit, & Decessorum suo-
rum Summorum Pontificum vestigiis insistens, immortale ipsi concilia-
vit decus.

Video, Sanctissime Pater, quam ingens laudum tuarum hic sese mihi aperiat campus, sed longe impar est mei ingenii vis rebus tantis explicandis, Virtutes tuas, omnium sæculorum memoria dignas, dicendi viribus exæquare non possum, & ad Tua Sanctitatis in universam Ecclesiam merita, nullo uaquam tempore intermoritura, mea certe non aspirat eloquentia, vel potius infantia. Utinam Viri erudi, & facundia clari hanc in se provinciam suscipiant, omnesque ingenii sui nervos in hoc explicent, ut producant antiquissima Monumenta BENEDICTI XIII. prosapie, e qua prodierunt tot Pontifices, tot Cardinales, tot Principes, tot Heroes Christiani, quorum bene multos jam Fastis Sanctorum adscriptos esse legimus in Annalibus Ecclesiæ: Ut referant itidem Templæ, & Altaria, quæ Sanctitas Tua erexit, & consecra-
vit, Xenodochia, & Nosocomia, quæ excitavit, Seminaria, Colle-
gia, ac Monasteria, quæ fundavit, Sanctiones cedro, & aureis Ec-
clesiæ sæculis dignas, quas promulgavit: Ut denique in medium pro-
ferant innumera, quæ Sanctitas Tua Vitæ Religiose cultoribus contu-
lit beneficia, atque illa secreta pietatis, charitatis, & pœnitentiae o-
pera, quæ quotidie, remota omnium conscientia, Cæloque dumtaxat te-
ste, exercet, & de industria occultat. Utinam, inquam, detur Viris
eruditis, ut velint, tum ea facultas ut possint hæc, & alia id ge-
nus, quæ abunde suppetunt, præclara Sanctitatis Tuae gesta, & quæ
ipsius Pontificatum semper illustrabunt, æternæ memorie consecrare:
Ipse vero, B. Pater, virium mearum probe conscius, tuas lau-
des intactas, & illibatas Viris eruditis, & disertis Oratoribus
relinquo, tum quia si eas prosequi hic vellem, tanta mihi rerum
exuberaret copia, ut finem dicendi nunquam reperiret oratio; tum
etiam, quia certissime scio, Sanctitatem Tuam a laudibus ita ab-
horreve, ut his, quibus suum patrocinium indulget, severè interdicat,
ne quid laudis, præconiique ei adspergant. Huic itaque legi, ut pa-
ream ipse, nullam hic laudum Sanctitatis Tuæ partem attingam, sed
Hist. Veter. Testam. Tom. I. *

tantummodo quamvis fieri debeat hæc in Summo Pontifice humilitas, seu in repudiandis laudibus plusquam humana modestia, referam ex S. Bernardo, qui Eugenium III. Pontificem Maximum, sic affatur; (Lib. 2. de Consideratione cap. 6.) Habes sine defraudatione integrum paternum fundum, pretiosissimus fundus virtus est. Bonus fundus humilitas, in quo omne ædificium spirituale constructum crescit in templum Sanctum in Domino. Cæterum, cum omni indifferenter personæ hæc sit quædam Turris fortitudinis a facie inimici, nescio quo pacto tamen vis ejus major in majoribus, & in clarioribus clarior comprobatur. Nulla splendidior gemma in omni præcipue ornatu Summi Pontificis. Quo enim celsior cæteris, eo humilitate appareat illustrior & seipso. Deum Optimum precor, ut Sanctitatem Tuam in plurimos annos incolumem, ac florentem, Ecclesiæ, Litteris, & Orbi servet, quo rebus humanis ex animi sententia compositis, & sue tranquillitati restituta Ecclesia, sero in Cælum redeat. Te vero, BB. Pater, obsecro, & obtestor, ut æqui, bonique consulas istud qualecumque grati animi, & obsequii mei monumentum, quod Tibi offero, ceu legitimo Christi Vicario, ceu Vigilantissimo universæ Ecclesiæ Pastori, ceu veræ Religionis, purioris Doctrinae Moralis, & sanctioris Disciplinae Ecclesiasticae Custodi, Assertori, Vindici, ac Propagatori maximo.

Sanctitatis Tuæ Benedictionem Apostolicam summa animi demissione efflagitans, & implorans

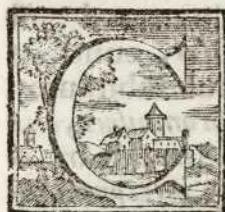
Fr. Ignatius Hyacinthus Amat de Graveson Ord. Præd.

PRÆFATIO GENERALIS

In Universam Historiam Ecclesiasticam
Veteris Testamenti,

STUDIOSO LECTORI NECESSARIA.

Um nihil in Vita prius & antiquius unquam habuerim, quam ut meum quantuluncumque talentum in JESU CHRISTI, Domini mei lucrum impenderem, & omnium animos ad ejus amorem pro viribus in meis lucubrationibus inflammarem; totum me multis abhinc annis addixi studio tam Sacrae Historiae Veteris Testamenti, quam Historiae Evangelicæ, & Ecclesiasticæ; ut JESU CHRISTI, a quo, ceu fonte, bonorum omnium Summa proficiscitur, Divina Mysteria cognoscere, eademque opera investigarem singula Monumenta, quæ pertinent ad Historiam Ecclesiæ, quam JESUS CRISTUS suo Sanguine acquisivit. Verum, in hoc utilissimo studio postquam me diu exercuisse, jamque, propitio Numine, Mysteria JESU CHRISTI variis Dissertationibus illustrata, & universam Historiam Ecclesiasticam a Natali CHRISTI ad hæc usque nostra tempora pluribus Colloquiis digestam, luce publica donassem, istud tandem Opus aggressus sum, ut ostenderem, Historiam Sacram Veteris Testamenti, tota quanta est, referri ad JESUM CHRISTUM, tantam esse Sacrorum, quos comple&t;titur, Librorum harmoniam cum Historia JESU CHRISTI, a quatuor Evangelistis descripta, tantam esse concordiam figurarum, cæremoniarum & Sacrificiorum Legis cum veritate Evangelii, tamque mirabilem Vaticiniorum vetustissimæ Antiquitatis cum exploratissima rerum longe post gestarum Historia relucere concentum, ut, conferendo Veteris Testimenti Typos, & Prophetarum Oracula, quorum illi JESUM CHRISTUM delineant atque adumbrant, hæc eum adventantem velut oculis Fidei demonstrant; nullo negotio quisque intelligat, nihil gestum esse a JESU CHRISTO, quod multo antea non depinxerint, non cecinerint Sacri Vates; nihil esse in illius Doctrina, & in Divinis, quæ in terris peregit, Mysteriis, cui non respondeat aliquis Veteris Testimenti locus; nihil fere in Litteris Evangelicis proditum esse, quod non multis ante sæculis proditum fuerit Veteris Testimenti Voluminibus, subindeque omnes Mosaicæ Legis Ty-

pos ac cæremonias, omnia ejus Sacraenta & Sacrificia, necnon a Prophetis fusa Vaticinia in JESU CHRISTO, ad quem hæc singula recta collimabant, fuisse ad amissim completa; *Finis Legis Christus est*, ait Apostolus Paulus Epist. ad Romanos c. 10. v. 4.

Constanti hujus Doctrinæ veritati, quam ipse in isto, quod concinnavi, Opere patefacere, atque in præclaro lumine, bene fortunante Deo, collocare satagam, luculentissimum perhibet testimonium JESUS CHRISTUS, qui sæpius in Sacro Evangelio disertis verbis ait, Prophetas Veteris Legis prædixisse ejus adventum, totius vitæ œconomiam; omnesque illius passionis ac mortis prænotasse circumstantias. At enim, Christus Dominus in eo Colloquio, quod post Resurrectionem suam habuit cum duobus Discipulis suis, euntibus in Castellum Emmaus, eos, de ipsius Resurrectione subdubitantes, increpuit his verbis: *Ostulti & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sunt Prophetæ! Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in Gloriam suam? Et incipiens a Moyse, & omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quæ de se ipso erant*, Luc. c. 24. Eamdem Veritatem Christus Dominus, dum adhuc in terris esset, inculcabat Judæis, dicens c. 5. Evang. Jo. *Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam habere, & ille sunt, quæ testimonium perhibent de me.* Et, paucis interjectis, subdit Christus, alloquendo Judæos: *Nolite putare, quia ego accusatus sum vos apud Patrem: Est qui accusat vos Moyses, in quo vos speratis. Si enim credereis Moysi, crederetis forsitan & mibi, de me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis, quomodo verbis meis credetis?* Hæc Christi Domini Oracula locupletissimis testimoniis confirmant ejus Apostoli, quos inter, duos dumtaxat, ne longior sim, proferam in medium, Petrum, & Paulum, qui hujus doctrinæ, quam a Christo Domino acceperant, testes sunt omni exceptione majores. In primis, S. Petrus, Princeps Apostolorum, in sua 1. Epist. c. 1. 9. & seq. sic adhortatur fideles: *Reportantes finem Fidei vestræ, salutem animarum. De qua salute exquisierunt, atque scrutati sunt Prophetæ, qui de futura in vobis gratia prophetarunt; scrutantes in quod, vel quale tempus significaret in eis Spiritus Christi, prænuncians eas, quæ in Christo sunt passiones, & posteriores glorias; quibus revelatum est, quia non sibi meti ipsi, vobis autem ministrabant ea, quæ nunc nunciata sunt vobis per eos, qui evangelizaverunt vobis, Spiritu Sancto misso de Cælo, in quem desiderant Angeli prospicere.* Nec minus diserte loquitur Apostolus Paulus, Doctor Gentium cap. 23. Actor. Apostolorum, ubi coram Rege Agrippa causam suam adversus Judæos perorans, hæc apposite dicit: *Auxilio autem adjutus Dei, usque in hodiernum diem isto, testificans minori atque majori, nihil extra dicens quam ea, quæ Prophetæ locuti sunt futura esse, & Moyses; si passi-*

passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum, lumen annunciaturus est populo, & Gentibus.

Quæ cum ita sint, candide Lector, in hanc præcipuam curam incumbere debemus, ut Jesum Christum sollicite quæramus in Sacra Veteris Testamenti Historia, quæ bene multis præfulget veritatis characteribus, qui divinam ei afferunt auctoritatem, & quorum præcipuos hic breviter indicabo, ut te ad jugem illius lectionem hortari, invitare & animare possim.

Primus Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testamenti character est *Antiquitas*. Omnia quippe Gentium non solum Persarum & Græcorum, sed etiam Ægyptiorum, Chaldæorum, & Assyriorum primus Scriptor est *Moses*, Judæorum legislator, & Auctor Pentateuchi, ex quo Ethnici Philosophi, Poetæ, Oratores, & Legum latores multa delibarunt, excerpti sacerdoti, ac deflorarunt, sicut postea copiose ostendemus.

Alter Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testimenti character est mirabilis illius, tot inter ac tantas vicissitudines temporum, & rerum perturbationes, conservatio, quæ soli providentiae Divinæ accepta referri debet, cum alii libri, qui olim ab Ægyptiis, a Romanis, & ab aliis Nationibus, tenebris Idololatriæ immersis, tanquam Divini habebantur, temporis, rerum omnium edacis, diuturnitate perierint.

Tertius Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testimenti character petitur ex innumeris pene testimoniis Ethnicorum Scriptorum, qui de Historia Sacra, libris Veteris Testimenti contenta, vel disertam mentionem fecerunt, vel diversarum Nationum, videlicet Assyriorum, Babyloniorum, Persarum, Græcorum, & Romanorum Historias describentes, multa litteris prodiderunt, quæ cum Sacra Historia maximam affinitatem & agnationem habent, sicut ex his, quæ passim in isto Opere dicturi sumus, liquido patebit.

Quartus Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testimenti character est Legis Mosaicæ & Præceptorum, quæ tradit, Sanctitas. Si enim lex Mosaica cum Gentium Prophanarum legibus conferatur, si mores Hebræorum, olim secundum illam Legem viventium, cum Ethnicorum moribus componantur, Sole clarius constabit, Legem Mosaicam non tantum damnare nefandos Prophanarum Gentium mores, sed eam etiam tot ad bene sancteque vivendum præscribere præcepta, ut multi Scriptores Ethnici Judæos, in hac Lege institutos, ob morum integritatem, magnis celebrarint encomiis, ut videre est apud Josephum, Hebræum, in libris contra Ethicum *Apionem*, & apud Eusebium lib. 10. *Præparationis Evangelicæ*. Eo de argumento itidem perdocte & eleganter differunt Abbas Claudius Fleury in libro, quem Gallice edidit: *De moribus Israelitarum*, Carolus Sigonius in lib. *De Republica Hebræorum*, & Petrus Cuneus in Lib. *de Republica*

blica Hebræorum. Hæc autem Legis Mosaicæ Sanctitas, aperte evincit, eam non esse opus Dæmonis, qui homines pios & bonos efficere non vult, sed potius illos præcipitare & deteriores reddere; nec opus esse Artis politicæ, a qua Moyses, sicut in isto Opere commonestrabimus, fuit penitus alienus; nec opus esse naturæ, quæ sensuum voluptati indulget; nec opus humanæ rationis, quam multis erroribus obnoxiam superbia & ignorantia decipiunt, sed esse opus Dei, qui hanc Legem dedit Moysi, & ritus, cæremonias, atque Sacrificia instituit, quibus a Populo Judaico, quem sibi, præ cæteris aliis Nationibus, selegit, coli voluit, multaque edidit Sanctissima præcepta, quæ ad bene moratam Rempublicam Judæorum conservandam erant omnino necessaria.

Sextus veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testamenti character, est ingens multitudo miraculorum ac prodigiorum, quibus Deus, qui nec falli nec fallere potest, divinam illius Historiæ auctoritatem per Moysen, & Prophetas confirmavit. Hæc autem miracula Deum habuisse Auctorem, ex eo potissimum constat, quod patrata fuerint a viris, quorum Scripta nihil aliud spirant quam sanctitatem, justitiam, pietatem, charitatem & quidquid sublimioris virtutis nomine continetur; quorum doctrina purioribus naturæ & rationis circa Religionem principiis egregie consonat, & est omni humana inventione sublimior, quorum studium ad unius Dei cultum instituendum, & ad abolendam sacrilegam Dæmoniorum superstitionem unice tendebat; quorum denique perpetuus, sibique semper constans vitæ tenor summam erga unum Deum reverentiam, erga homines benevolentiam, erga Magicas Artes maximam execrationem ingerebat.

Septimus Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testimenti character est perfecta illa consensio, quam Libri Sacri Veteris Testimenti habent cum Novi foederis Libris, quæ enim Moyses, & Prophetæ in suis libris futura prædixerunt, nunc impleta omnino in quatuor Evangelii, & in cæteris Novi Fœderis libris tam aperte legimus, ut Novum Testamentum in Veteri, & in Novo Vetus Testamentum contineri videatur. Hæc autem tam perfecta & absoluta consensio nequit esse solers & subtilis commentitarum fabularum distributio, sed est Divinæ Sacrorum Librorum cum Veteris, tum Novi Testimenti, Auctoritatis irrefragabile argumentum. Hinc Christus Dominus Historiæ Sacræ Veteris Testimenti perhibens testimonium, ait capite 5. Evangelii S. Matthæi: *Amen, amen dico vobis: donec transeat Cælum & Terra, iota unum, aut unus apex non præteribit a Lege, donec omnia fiant.* Et cap. 16. vers. 39. Evangelii S. Joannis: *Habent Moysen, & Prophetas, audiant illos.*

Octavus Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testimenti character est facilis ac clara intelligentia, quam dat de origine, natura & conditio-

ditione *Adami*, primum omnium hominum parentis, ante & post ejus peccatum. Narrat quippe Historia Sacra Veteris Testamenti, *Adamum* fuisse a Deo creatum perfectum, innocentem, beatissima cælestium donorum copia, & omnigena virtutum supellectili exornatum, sed eum violasse præceptum sibi a Deo impositum, atque hac fatali transgressione mortem, miseras, aliorum malorum agmen tam sibi, quam omnibus suis posteris importasse. Ex hac autem conditione *Adami*, a quo sumus omnes propagati, tria præcipua veræ Religionis Dogmata elucescunt, quæ alioqui a nobis nullo pacto comprehendi possent, & quorum notitiam viri Ethnici, quantumvis excellenti præditi ingenio, assequi nunquam potuerunt, sed potius, vellut noctuæ ad solem, prorsus cæcutierunt. In primis, inde intelligimus, peccatum *Adami* non tantum ipsi nocuisse, sed etiam omnibus ejus posteris, ad quos Via ordinaria per generationem transfunditur primigenium illud peccatum; quod *Originale* appellamus. Secundo, agnoscimus necessitatem Incarnationis Filii Dei, Jesu Christi, qui nos per Gratiam suam medicinalem sanaret, illata per Protoparentis nostri labem damna resarciret, & condignam Deo Patri exhiberet satisfactionem, cui nos exsolvendæ impares omnino eramus. Postremo, perspectam inde habemus causam, cur omnis Homo post peccatum *Adami* nascatur cum ignorantia in intellectu, cum malitia in voluntate, cum propensione ad malum, cum lucta passionum, totque miseriis & pœnis obnoxius vivat. Hæ siquidem sunt funestæ appendices peccati Originalis. Hæ omnia, quibus vera & antiqua internoscitur Religio, exprimit Sacra Veteris Testamenti Historia, & nullum eorum in prophanis Gentium Historiis vel minimum appareat vestigium.

Denique, ut cæteros alios Veritatis Historiæ Sacræ Veteris Testamenti characteres silentio prætermittam, certum est, stylum, quo scripta est hæc Sacra Historia, esse simplicem & incultum, in quo verba non ornant res, sed ipsa rerum magnitudo Sacrorum Scriptorum mentem & verba supra humanum modulum rapit, ita ut eloquii simplicitas respondeat quidem illis Scriptoribus, sed rerum magnitudo & doctrinæ sublimitas tribui debeat Deo, qui infirmis illis instrumentis, & impolitis organis utebatur. Si igitur Historiam Sacram Veteris Testamenti conferas cum saecularibus Historiis prophanarum Gentium, vel cum libris Ethnicorum Philosophorum, vel cum eloquentia Oratorum, hæc certe minima in speciem, propter simplicitatem verborum, tibi apparebit, at, si, ut par est, attendas ad rerum magnitudinem, & ad doctrinæ, quam complectitur, sublimitatem, sordecent tibi omnes superstitiones gentilitatis libri, & doctrinam Philosophorum tanquam puerilem fugillabis, exsufflabis, atque repudiabis.

Hanc

Hanc Sacram Veteris Testamenti Historiam, tot veritatis characteribus munitam, a creatione Mundi usque ad Natale Christi Domini in hocce Opere describendi officium iuscipio, eamque hauriam e Sacris Libris Veteris Testamenti, cum quibus, sicut in progressu hujus Operis palam faciam, variarum exoticarum Nationum, præsertim Ægyptiorum, Assyriorum, Chaldæorum, seu Babyloniorum, Tyriorum, Phœnicum, Persarum, Græcorum, & Romanorum Annales in his, quæ spectant Historiam, mirifice consentire ostendam. Tempora hujus Historiæ Sacræ accuratiori, ut puto, Chronologia, quæ ad Sacri Textus Hebræi, & Editionis Vulgatae, a Concilio Tridentino approbatæ, calculos erit exæcta, consignabo. Sicut enim probari mihi nunquam potuit Græcorum, seu Scripturæ Sacræ Versionis Græcæ LXX. Interpretum Chronologia, qua abutuntur nonnulli, ut fidem aliquam concilient fabulosis Antiquitatibus, quas de Monarchiarum fuarum exordiis perperam jactitant Ægyptii, Assyrii, Chaldæi, & Sinenses; ita nullo pacto assentiri possum quibusdam Chronographis, qui, licet calculos Sacri Textus Hebræi sectentur, promiscue tamen confundunt annos servitudum Israëlitarum cum annis Præfecturæ *Judicum*, sive Chronologiam Sacram plus justo contractiorem reddunt, aperte reclamante Textu Hebræo in Sacro Libro *Judicum*, in quo anni servitudum Israëlitarum accurate, sicut in Editione Vulgata, distinguuntur ab annis Præfecturæ *Judicum*. Quocirca, candide fateor, me, in putandis annis, qui a condito Mundo usque ad Natale Christi interfluxerunt, discessisse a quibusdam viris doctissimis, nimirum Petavio in Lib. *De Doctrina Temporum*, Jacobo Ussorio in *Sacris Annalibus Veteris & Novi Testamenti, & Lancellotio*, cuius Chronologia Sacra edita est ad calcem Bibliorum Antonii Vitre. Sed, num justa de causa ab illis Scriptoribus, qui in studio Chronologiæ Sacræ singularem navarunt operam, recesserim? Et an calculus, quem a Creatione Mundi usque ad Natale Christi subduco, accuratior sit, & Chronologiæ Sacri Textus Hebræi, Editionisque Vulgatae magis consentaneus? id totum iudicio & examini tuo, erudite Lector, iubens permitto. Ut autem Historiæ Sacræ Veteris Testamenti a Creatione Mundi usque ad Natale Christi Domini absolutam possis habere notitiam, nihil eorum, quæ ad eam spectare possunt, prætermittam, sed omnia, compendiose tamen, attingam. Et primo quidem, præcipuas difficultates, quas Theologi, & Scripturæ Sacræ Interpretes circa Historiam Veteris Testamenti ventilare solent, passim proponam ac dilucidabo. Omnium Librorum, quibus Sacra Veteris Testamenti comprehenditur Historia, Divinam auctoritatem afferam, ac vindicabo non tantum contra Atheos, Infideles & incredulos, qui horumce Librorum antiquitatem, revelationem, & inspiracionem

tionem, negant, sed etiam adversus Hæreticos, qui aliquos Veteris Testamenti Libros expungunt e canone, cui illos accensuit Oecumenica Synodus Tridentina, eorumdemque Sacrorum Librorum veros ac genuinos Auctores indicabo. Omnia Patriarcharum ante & post Diluvium, deinde *Mosis*, *Josue*, *Judicum*, singulorum Regum, tam Judæ, quam Israelis, dicta ac gesta perstringam; atque Historias *Jobi*, *Ruth*, *Tobie*, *Juditæ*, *Esteris*, cunctorum Prophetarum, qui, sive sub Regibus Judæ, sive sub Regibus Israelis vaticinati sunt, attexam, necnon Ducum Assamonaeorum, seu Machabæorum, qui Reipublicæ Hebræorum præfuerunt, præclare gesta describam. Legem Mosaicam cum præceptis, quæ complebitur, naturalibus, seu moralibus, cæremonialibus & judicialibus cum Sacrificiis, & aliis id genus ad cultum, & Judaicam Religionem attinentibus, datam esse a Deo evincam contra duos præsertim Novatores, *Marshallum*, & *Spencerum*, qui impie pertendunt, Ritus, qui in Lege Mosaica præscribuntur, non a Deo traditos ac institutos fuisse, sed ex Ethnicorum superstitionibus esse profectos, videlicet *Circumcisionem* ex Æthiopum, Colchorum moribus; *Taboraculum* ex prophano Molochi cultu; *Arcam* ex Ethnicorum Cistis; *Cherubinos* ex Ægyptiacis Simulacris; *Templum Hierosolymitanum* ex ruditate Gentium originem traxisse. Hæc, & alia ejusmodi, quæ Historiæ Sacræ lucem affundere, vel splendorem aliquem afferre possunt, ita, auxiliante Deo, in isto Opere colligere scite ac disponere conabor, ut mihi juste succensere haud possis, quod in Sacra Veteris Testamenti Historia, variis licet eventibus locupletissima, & per multa Sacra Volumina latissime diffusa, quidquam scitu dignum prætermiserim, vel de styli barbarie aut obscuritate queraris, cum eo inter scribendum stylo data opera usus sim, qui, sicut non est affectatus, ita nec obscurus, nec barbarus humi repit, sicque, ut spero, omnia tibi erunt facilia, prona, clara & expedita, modo non te pigate ad percipienda & memoriæ mandanda singula, quæ referam, Historiæ Sacræ Veteris Testimenti Monumenta, patientiam commodare. Denique, ex lectione istius Operis, quod in rem tuam adornavi, hunc singularem fructum elicies, ut viam, modumque intellegas Jesum Christum, cui omnia studia nostra consecrare debemus, quærendi & facile inveniendi in Sacra Historia Veteris Testimenti. Quam felicem sortem ut securius nancisci valeas, auctor tibi sum, ut saepius hanc ad Deum effundas orationem, quam *S. Augustinus* cap. 11. Lib. xi. *Confessionum* studio Sacræ Scripturæ Lectori suppeditat, quæque his verbis concepta est: *Domine Deus meus, intende Orationi meæ, & misericordia tua exaudiat desiderium meum: sint castæ deliciæ meæ scripturæ tuæ, nec fallar in eis. Domine ad-*
tende

tende & miserere, Domine Deus meus, lux cœcorum, & virtus infirmorum, statimque lux videntium, & virtus fortium, adtende animam meam, & audi clamantem de profundo. Largire spatum meditationibus nostris in abdita legis tue, neque adversus pulsantes claudas eas. Neque enim frustra scribi voluisti tot paginarum opaca secreta. O Domine, perfice me & revela mibi eas. Confitebor tibi quid quid invenero in libris tuis, & audiam vocem laudis & bibam te & considerabo mirabilia de lege tua ab usque principio, in quo fecisti Cœlum & Terram, usque ad Regnum tuum perpetuum Sanctæ Civitatis tuae. Vide Domine Deus meus, unde sit desiderium meum. Narraverunt mihi iniusti delectationes, sed non sicut lex tua, Domine. Ecce unde est desiderium meum. Vide Pater, adspice, vive & approba, & placeat in conspectu misericordiae tuae invenire gratiam ante te, ut aperiantur pulsanti mibi interiora sermonum tuorum obsecro per Dominum Nostrum Iesum Christum filium tuum, virum dexteræ tue, filium hominis, quem confirmasti tibi, Mediatorem tuum & nostrum, per quem nos quæsisti non querentes te; unicum tuum, per quem vocasti in adoptionem populum credentium, in quo & me: per eum te obsecro, qui sedet ad dexteram tuam & te interpellat pro nobis, in quo sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae absconditi. Ipsum quæro in libris tuis. Moyses enim de illo scripsit. Hoc ipse ait, hoc veritas ait. Cæterum, istud, quod in rem studiosæ juventutis lucubravi, Opus summa, ut par est, reverentia & devotione subjicio Ecclesiæ Romanæ, omnium Ecclesiarum Matris & Magistræ, & Summi Pontificis, doctrinarum omnium ac librorum supremi judicis, examini & auctoritati, palamque profiteor, me ad ultimam usque vitæ periodum, hoc est, quamdiu quidquam spiritus calebit in corpore meo, semper Cathedræ Sancti Petri, ex qua Veritatis funduntur oracula, & Doctrinæ Fidei, Morum Disciplinæ, quæ in ea docetur & traditur, ab Apostolis acceptæ, & ad nostram usque memoriam per continuam & nusquam interruptam Romanorum Pontificum successionem propagatae, jugiterque conservatae, firmiter adhæsurum, meque potius membratim discriptum iri, quam ut a Sedis Apostolicæ Constitutionibus vel latum quidem unguem desciscam.

N O S F R A T E R
T H O M A S R I P O L L
Sacrae Theologiae Professor,

Totius Ordinis Fratrum Prædicatorum Magister
 Generalis & Servus.

Cum Nobis exponatur, a Te fuisse recens editum Opus, cui titulus est : *Historia Ecclesiastica veteris Testamenti &c.* quod prælo mandari perroptas : Harum serie, nostrique autoritate Officii, Tibi Reverendo admodum Patri Fr. Ignatio Hyacintho Amat de Graveson, Provincie nostræ gallo-Provincie Conventus Arelatensis Alumno, in Sacra Facultate Parisiensi Doctori, ac Collegii Casanatensis Conventus S. Mariæ super Minervam de Urbe Theologo, licentiam facimus & facultatem impertimus prædictum Opus publicam in lucem typis mittendi, dummodo prius fuerit duorum Ordinis nostri in Theologia Magistrorum censorio judicio comprobatum, aliaque serventur de jure servanda. In quorum fidem.

Datum Romæ in Conventu nostro S. Mariæ super Minervam die prima Februarii MDCCXXVI.

Fr. Thomas Ripoll, Magister Ordinis.

Reg. fol. 89.

Fr. Joannes Sicard, Magister & Socius.

A P P R O B A T I O.

Summis omnium Historiæ Ecclesiasticae studiosorum votis, ut faceret satis vir Clarissimus Fr. Ignatius Hyacinthus Amat de Graveson, Sacrae Facultatis Parisiensis Doctor, & Collegii Casanatensis Theologus, post elaboratam, publicique Juris factam præcellentem illam a Christi Natali ad nostram usque tempestatem Ecclesiæ Historiam, cunctorum jampridem Eruditorum calculis celebratam ; eamdem ipse impræsentiarum Historiam, ab orbe condito ad Salvatoris nativitatem, superis bene fortunantibus, perduxit. Quam quidem præstantissimi Authoris Historiam, ex præscripto Reverendissimi Patris Thomæ Ripoll, Ordinis Prædicatorum Magistri Generalis, cum ad examen vocarem, tantum abest, ut in ea quidquam offendirim, quod five Aristarchi grave percilium, five mordacem Zoili linguam pertimescat, ut potius quid primum suspicere debuerim ? haud dictu facile sit. In ea quippe Patriarcharum, Judicum, Regum Juda & Israel, Prophetarum, Ducum, & Pontificum Hebræorum Vitas, ac res præclare gestas, perspicuo ordine, atque amoena methodo, ob oculos ponit. In ea majores historiæ difficultates discutit explanatque. In ea gravissimas Chronologiæ controversias ad certas epochas, certasque Criticæ leges exigit. In ea denique styli nobilitate, splendore, maiestate ubique fulget : Id quod lectorum, nimirum quantum oblectat, rapit, & ad legendum, vel invitum cogit. Hæc cum ita sint, Authorum, ut hoc eximium Opus, numeris omnibus absolutum, cedroque dignum, atque orthodoxæ, & Christianis moribus consentaneum, in aperturn proferatur. Ceterum, viris Historiæ Ecclesiasticae Veteris Testamenti cupidis, id consilii dederim, neque me dedisse pigebit, ut Historiam hancce præ manibus semper gestent, legant, perlegant, in paucis charam habeant. Nam quidquid in infinitis, prope dicam, ea de re, antiquorum, novissimorumque temporum Historicis selectum reperitur, totum hoc sedulo, ac diligenter, hic diffusum, digestumque esse, perutili certe experimento comprobabunt. Datum Romæ in Conventu Sanctæ Mariæ super Minervam die 20. Novembris, Anni 1726..

Fr. Patricius Plonket, Sacrae Facul. Parisiensis Doctor, & Collegii Casanatensis Theol. Ord. Præd.

Historiam Ecclesiasticam Veteris Testamenti in tres tomos divisam, sex Mundi complectentem àtates, ab Orbe ipso condito ad Natale usque Jesu Christi, a præclarissimo Viro Fr. Hyacintho Amat de Graveson, Sacrae Facultatis Parisiensis Doctore, & Collegii Casanatenis Theologo, concinnaram, iussu Reverendissimi P. Fr. Thomæ Ripoll, Sacrae Theologiae Professoris, ac totius Ordinis Prædic. Generalis Magistri, legi tanta animi voluptate, quanta luculentia splendet. Sed (eam) legendō, dum cupio sedare sūmum, sūmis altera accrescit (Mantuanus in elogio Mirand.) (fateor cum Mantuano) alia, seu nova evolvendi Authoris edenda opera, his germana, & præcedentibus, jam iterum, atque iterum, brevi tempore, publica luce donatis, quæ meis, gradatim lecta, sūtire fecere. Et primo quidem illud de Vita, Mysteriis, & annis Christi, duobus tomis comprehensum, quo mihi de Authore dicere fas est, quod olim (S. Hieronymus in Epist. 3. ad Heliodorum.) Hieronymo de Nepotiano: *Lectione assidua, & meditatione continua, pectus suum Bibliothecam fecerat Christi: Nec non & alter de Sacra Scriptura Tractatus; ubi feli-citer contra Infideles, Judæos, & Hæreticos laboravit.* Historia insuper Ecclesia a Christo nato ad nostram usque àtatem, novem tomis, & altero omnium Indice; in qua felicius. Et ista novissime Veteris Testamenti Ecclesiastica Historia, ab Orbe condito ad Natale usque Salvatoris, per sex Mundi àtates continenter producta, res, Historiam, Dogmata, Legem, Chronologiam, & Hebraeorum Disciplinam spectantes, miro ordine, ac omnigena eruditione, variis digesta colloquiis, perstringens; in qua felicissime. Semper enim Sapienti restabit quod inveniat, inquietabat Seneca (Epist. 109.). Et sane hoc in opere pretiosum a vili separatum inveni; multas Poetarum, Rabbini-rum, & prophenorū Fabulas Scriptorum, putidaque quarundam Nationum castigata mendacia: momenta quæque, in rebus controversis, æqua lance librata, ac pro veritate, aut majori verisimilitudine latam iuste ab Authore sententiam: Qui non ventis mentem suam, vanisque figmentis, sed veritibus & sententiis, ratione, & autoritate fulcitis pascere solitus, difficultatum confinia consignat, & nodos quosque, eti implicatissimos, clare, breviter, ac profunde dissolvit; tantoque fœdere ista conserit, ut nec claritatem minuat profunditas, nec brevitati noceat claritas: sed falsa utriusque proprietate, in unam coeunt Operis, & Opificis laudem, quem aeterno nomine, felici omniè hæreditandum clamant. Atque id equidem in hujus Operis Authore mirandum maxime, quod suis in Colloquiis simul elegans dicendi, & argutum sequatur genus disputandi. Nam de rebus obscuris, & ad intelligendum difficilibus dilucide dicere, nec sententias solum argue, sed verbis etiam ornare, adeo est operosum & arduum, (vir ille eruditissimus Melchior Cano monebat, Lib. 1. De Loci in Proœmio) ut paucis vijim sit accidisse. Idcirco Opus hoc, omnibus numeris absolutum, suoque dignum Authore, prælo dignissimum judico; quod claritate Candidatis, quibus dicitur, profunditate Magistris, & veritate omnibus spectetur profuturum; nihilque in eo inveniri Fidei Catholicae, aut bonis moribus non consonum. Ita censeo salvo &c. Romæ in Collegio Casanateni die 25. Nov. an. 1726.

Fr. Joseph Salas, Sacrae Theolog. Magister & Collegii Casanatenis Theologus, Ord. Prædic.

A P P R O B A T I O.

Nihil Viro Religioso convenientius est ac dignum magis, quam ingenii sui vires eo convertere, ut Sacrae Doctrinæ promoveat studium, purioresque ipsius fontes Junioribus candidatis adaperiat. Huic intentus Confilio R. A. P. Ignatius Hyacinthus Amat de Graveson, Sac. Facult. Parisi. Doctor, & Collegii Casanatenis Theologus, Ordinis FF. Prædicatorum, post evulgam per alteras Quæstiones & responsiones Christi Ecclesiæ Historiam, quam Litterarius Orbis summo plausu exceptit, eodem stylī nitore, parique Methodo, fœderis antiqui seriem Historiam adornare constituit, ut qui Ecclesiam cum Christo surgentem, per Apostolos propagatam, variis persecutionum ac hæremon fluctibus jactatam, sed in omnibus gloriosem ac triumphantem exhibuerat, in Synagoga velut delineatam & in umbra Legis delitescentem exponeret. Hoc autem Opus, in tres Tomos distributum, jubente Reverendissimo S. P. A. Magistro, attente perlegi, in eoque nihil reperi quod puritati morum, Catholicive Dogmatibus repugnaret, imo omnia utrisque maxime consona: Unde eximum istud Opus a Theologiae Candidatis nocturna ac diurna manu versandum esse censeo. In eo enim quisque sublimeni Theologum, Criticum sagacem, accuratum Chronographum, doctissimum Interpretem, ac tandem utile dulci permixtum ubique demirabitur. Quamobrem publica luce dignissimum judico. In quorum fidem subscripti Romæ in Regio Sanctissima Trinitatis Conventu die 24. Octobris Anni 1726.

Fr. Franciscus Bertrand, Ordinis Minimorum,
S. Theologiæ Professor.

APPRO-

A P P R O B A T I O.

Historiam Veteris Testamenti, ab Admodum R. P. Magistro Ignatio Hyacintho Amat de Graveson, Sacrae Facultatis Parisiensis Doctore, & Collegii Calanensis Theologo, Ordinis Prædicatorum, viro Urbi, & orbi optime noto, omnigena eruditione pollente, per sex Mundi ætates clare dispositam, ac mirabili ingenio compositam, in tres Tomos distributam, ex Commissione Reverendissimi P. F. Gregorii Selleri, Sac. Palat. Apost. Magist. tota mentis Jucunditate revolvit; atque in ea cum nihil, quod Catholicum dedecet, omne vero, quod Religiosissimum virum decet, invenerim; ideo ut publici Juris fiat existimavi, ad hoc ut si in Litterario Orbe per priorem Historiam, (novi scilicet Testamenti) uberes produxit fructus eruditionis, ubiores producat per Posteriorem. Ita salvo &c. Dabat in Collegio Sanctæ Mariæ de Victoria Romæ 26. Novembris 1726.

Fr. Leo a S. Felice, Carmelita Excalceatus, S. Theol. Praelector ac Sacrarum Congreg. Indicis, & Sac. Rituum Consultor.

A P P R O B A T I O.

Jubente Reverendissimo Patre Gregorio Selleri, Sacri Palatii Magistro, Opus legi, cui titulus: Historia Ecclesiastica veteris Testamenti in Rem Theologię Candidatorum, authore Fr. Ignatio Hyacintho Amat de Graveson, Ordin. Prædicator. In quo variam auctoris piissimi doctrinam, ubertatem dicendi, omnigenam veteris Historiæ cognitionem sum admiratus non semel. Cumque omnia Romapæ nostræ Catholicae Fidei consona prouersus repererim, Opus dignissimum luce publica, imo Religionis Christianæ amatoribus necessarium censeo. Datum Romæ die 26. Novembris 1726.

Johannes Bouget, Prior S. Martini di Scy, in Archigymnasio Romano Linguæ Græcæ, & in Collegio Urbano de Propaganda Fide Linguæ Sanctæ Lectore.

N O I R I F O R M A T O R I

dello Studio di Padova.

Concediamo Licenza a Giambattista Remondini Stampator di Venezia di poter ristampare il Libro intitolato R. P. F. Ignatii Hyacinthi Amat de Graveson &c. Opera omnia &c. osservando gli ordini soliti in materia di Stampe, & presentando le Copie alle Publiche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 14. Agosto 1760.

(Angelo Contarini Procurator Reformator.

(Bernardo Nani Reformator.

(Francesco Morosini 2.º Cavalier Procurator Reformator.

Registrato in Libro a Carte 63. al Num. 61.

Giacomo Zuccato Segretario.

IN-

I N D E X

C O L L O Q U I O R U M

Quæ in Tribus hujus Voluminis Tomis continentur.

C O L L O Q U I A

P R I M I T O M I

In Historiam Primæ Mundi Ætatis.

C O L L O Q U I U M I.

IN quo singula, quæ ad Mundi creationem, & Adami innocentis statum pertinent, explanantur, & fabulæ, ac errores, quos circa primam Mundi Ætatem proculderunt Scriptores prophani, exuffiantur.

pag. 7.

rum ante Diluvium, flemma, & annorum vite summam complectens.

65

In Historiam Secundæ Mundi Ætatis.

C O L L O Q U I U M P R I M U M .

In quo agitur de his, quæ spectant secundæ Mundi Ætatis Historiam.

68

C O L L O Q U I U M I I .

In quo diluuntur Dubia, quæ in Historiam secundæ Mundi ætatis viri eruditii proponere solent.

82

C O L L O Q U I U M I I I .

De Gestis Patriarcharum secundæ Mundi ætatis, & de accurata in illorum subducendis annis Chronologia.

96

Genealogia Adami per filium suum Cainum, quæ Deo exosa fuit.

61

Genealogia Adami per filium Sethum, quæ Deo grata & accepta fuit.

ibid.

Tabula Chronologica, complectens annos generacionum Patriarcharum antediluvianorum, juxta Codices Hebreorum, Grecorum, & Samaritanorum.

53

61

Tabula Chronologica, decem Primorum Patriarcha-

64

Calculus Patriarcharum secundæ Mundi ætatis juxta Codices Hebreos.

107

Calculus Patriarcharum secundæ Mundi ætatis juxta Codices Grecos.

108

Calculus Patriarcharum secundæ Mundi ætatis, juxta Codicem Samaritanum.

109

C O L L O Q U I A

S E C U N D I T O M I

In Historiam Tertiæ Mundi Ætatis quæ incipit a vocatione Abrahami, & protenditur usque ad ingressum Populi Israelitici in Ægyptum.

C O L L O Q U I U M I .

IN quo attinguntur singula, quæ vel ad Sacram tertię Mundi Ætatis Historiam pertinent, vel clariori ejus intelligentia inservire possunt.

5

C O L L O Q U I U M I I .

In quo proponuntur Dubia, quæ tam Theologi, quam Scripturæ Sacrae Interpretes, circa Historiam tertię Mundi Ætatis ventilare solent.

21

COL-

crationes, & alia id genus, quæ Sacra, & Religionem Hebræorum spectant.

69

COLLOQUIUM III.

In quo referuntur Patriarcharum tertiae Mundi Ætatis, præcipua Gesta, & Scripta, quæ sum Christum, verum Messiam, vel adumbrant, vel vaticinantur; ibidemque in putanis annis Patriarcharum ejusdem Ætatis accurata stabilitur Chronologia.

83

Tabula Chronologica, in qua Anni, & Gesta Patriarcharum, qui vixerunt in tercia Mundi Ætate, connectuntur cum annis Mundi qui effluixerunt a vocatione Abrahami, a qua tercia Mundi Ætas sumit exordium, usque ad Israelitarum ex Ægypto egressionem, in qua definit eadem Mundæ Ætas.

62

In Historiam Quartæ Mundi Ætatis.

COLLOQUIUM PRIMUM.

In quo referuntur ea, quæ Hebræis, ab eorum ex Ægypto profectione, usque ad Legem datam Moysi a Deo in Monte Sinai, &, post Legem datam, acciderunt usque ad obitum Moysis, ibidemque explicantur res præcipuae, quæ continentur in eadem Lege, videlicet, Præcepta, Ritus, Sacrificia, Immunditiae Legales, Sacraenta, Festa, Sacerdotum Conse-

In quo quædam Dubia, sive ad Legem Mosai-
cam, sive ad Historiam quartæ Mundi Ætatis
attinentia, quæ a Theologis, vel Scripturæ Sacrae Interpretibus proponi solent, discutiuntur ac diluuntur.

90

COLLOQUIUM III.

In quo Gesta Josue, in regimine Reipubl. Hebræorum successoris Moysis, nec non Judicum, & Regum, qui Hebræis præfuerunt usque ad quartum annum Regni Salomonis, quo jacta sunt Templi Hierosolym. fundamenta, describuntur, ibidemque accurata traditur series annorum, qui in quarta Mundi Ætate, hoc est, ab exitu Populi Israelitici ex Ægypto usque ad quartum Salomonis annum effluxerunt.

III.

Tabula Chronologica Sexcentorum & sex annorum qui in quarta Mundi Ætate, hoc est, ab exitu Israelitarum ex Ægypto usque ad quartum Regni Salomonis annum, usque ad fabricam Templi Hierosolymitani, interfluxerunt.

129

COLLOQUIA
TERTII TOMI

In Historiam Quintæ Mundi Ætatis quæ incipit a quarto Regni Salomonis anno, quo jacta sunt Templi Hierosolymitani fundamenta, & producitur usque ad Captivitatem Babyloniam.

COLLOQUIUM I.

IN quo, juxta Historiam, cum Sacram tum Prophanam, Series & Gesta Regum Judæ, & Israelis describuntur, eademque opera, eorum regiminis accuratus annorum traditur calculus.

Tabula Chronologica Regum Judæ, a Davide usque ad Sedeciam.

17

Tabula Chronologica Regum Israel, in qua breviter annotantur eorum anni, & præcipua gesta usque ad integrum Regni Israelitici eversionem.

18.

Series Regum Romanorum, & anni, per quos Roma regnarunt.

25

COLLOQUIUM II.

In quo excutiuntur ac breviter diluuntur præcipua Dubia, quæ Theologi, & Scripturæ Interpretes circa Sacram Historiam quintæ Mundi Ætatis proponere solent.

ibid.

Canon Chronologicus ab anno undecimo Johakim,

Regis Judeæ, quo cœpit captivitas Babylonica, usque ad annum primum Regni, quod Cyrus invicit in Babyloniam tanquam supremus Monarcha.

37

COLLOQUIUM III.

In quo describuntur Vitæ Prophetarum, qui in quinta Mundi Ætate, seu ante Captivitatem Babyloniam, vixerunt, & sub Regibus Judeæ, & Israelis plura fuderunt Oracula, quæ in Iesu Christo, vero Messia, clarissimo exitu fuerunt adimplenta.

In Historiam Sextæ Mundi Ætatis, quæ a Captivitate Babylonica sumit initium, & finem habet in Natali Iesu Christi Salvatoris nostri.

73

COLLOQUIUM PRIMUM.

In quo describuntur res præcipuae, quæ Judæis, durante captivitate Babylonica, acciderunt sub Mo-

- Monarchia Regum Babyloniorum, eorumque exhibetur status, post solutam captivitatem Babyloniam, sub Monarchia Persarum, sub Monarchia Graecorum, regnante Alexandro Magno, & post illius obitum, sub Regibus Ægypti, & Syriae. 77
 Tabula Chronologica exhibens initium & finem Monarchie Persice, per continuam successionem Regum, qui ei præfuerunt. 84
 Series Regum, Qui successerunt Alexandro Magno in Regno Macedonie. 87
 Series Regum, qui, demortuo Alexandro Magno, in Regno Ægypti successerunt. 88
 Series duodecim priorum Regum, Qui, defuncto Alexandro Magno in Regno Syriae successerunt. 94.

COLLOQUIUM II.

In quo proponuntur ac diluuntur Dubia, quæ circa Historiam Iætatis Mundi, tam Theo-

logi, quam Scripturæ Sacrae Interpretes agitare solent. 97

COLLOQUIUM ULTIMUM.

In quo produntur res præclaræ, gestæ a Machabæis, qui, post Captivitatem Babyloniam, summa apud Judeos auctoritate potiti sunt usque ad Herodem, alienigenam, quo in Judæa regnante, natus est Jesus Christus, ibidemque attexuntur variae Judæorum Sectæ, aliquot Historiarum Romanarum monumenta, & Canon Chronologicus annorum, qui a Captivitate Babylonica usque ad Natale Christi Domini interfluerunt. 120

Tabula Chronologica Sextæ Mundi Iætatis, hoc est, a captivitate Babylonica usque ad Natale Christi Domini, non tantum per annos a creatione Mundi, sed etiam per annos Olympiadum, Aëre Nabonassaris, & a condita Roma, accurate digesta & ordinata. 142

